

જગ્યાનું નામ : સરકારી કોલેજોમાં મનોવિજ્ઞાન વિષયના મદદનીશ પ્રાધ્યાપક, વર્ગ-૨

ભાગ-૧ અને ભાગ-૨ ના ૧૫૦ મિનિટના સંયુક્ત પ્રશ્નપત્રની પ્રાથમિક કસોટીનો અભ્યાસક્રમ

પ્રાથમિક કસોટીનો અભ્યાસક્રમ	
ભાગ-૧	
માધ્યમ: ગુજરાતી	કુલ ગુણ : ૧૦૦
૧	ભારતની ભૂગોળ- ભૌગોલિક, આર્થિક, સામાજિક, કુદરતી સંસાધન અને વસ્તી અંગેની બાબતો- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે
૨	ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો- સાહિત્ય, કલા, ધર્મ અને સ્થાપત્યો- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે
૩	ભારતનો ઇતિહાસ- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે
૪	ભારતની અર્થવ્યવસ્થા અને આયોજન
૫	ભારતીય રાજનીતિ અને ભારતનું બંધારણ: (૧) આમુખ (૨) મૂળભૂત અધિકારો અને ફરજો (૩) રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો (૪) સંસદની રચના (૫) રાષ્ટ્રપતિની સત્તા (૬) રાજ્યપાલની સત્તા (૭) ન્યાયતંત્ર (૮) અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને સમાજના પછાત વર્ગો માટેની જોગવાઈઓ (૯) એટર્ની જનરલ (૧૦) નીતિ આયોગ (૧૧) પંચાયતી રાજ (૧૨) નાણા પંચ (૧૩) બંધારણીય તથા વૈધનિક સંસ્થાઓ- ભારતનું ચૂંટણી પંચ, સંઘ લોક સેવા આયોગ, રાજ્ય લોક સેવા આયોગ, કોમ્પ્ટ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલ; કેન્દ્રીયસતર્કતા આયોગ, લોકપાલ તથા લોકાયુક્ત અને કેન્દ્રીય માહિતી આયોગ
૬	સામાન્ય બૌદ્ધિક ક્ષમતા કસોટી
૭	સામાન્ય વિજ્ઞાન, પર્યાવરણ અને ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી
૮	ખેલ જગત સહિત રોજબરોજના પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય મહત્વના બનાવો

Syllabus of Preliminary Test

part-1

Medium: Gujarati

Total Marks- 100

1	Geography of India-Physical, Economic, Social, Natural Resources and population related topics- with special reference to Gujarat
2	Cultural heritage of India-Literature, Art, Religion and Architecture- with special reference to Gujarat
3	History of India with special reference to Gujarat
4	Indian Economy and Planning
5	<u>Indian Polity and the Constitution of India:</u> (1) Preamble (2) Fundamental Rights and Fundamental Duties (3) Directive Principles of State Policy (4) Composition of Parliament (5) Powers of the President of India (6) Powers of Governor (7) Judiciary (8) Provisions for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and backward classes of the society (9) Attorney General (10) NITIAayog (11) Panchayati Raj Institutions (12) Finance Commission (13) Constitutional and Statutory Bodies: Election Commission of India, Union Public Service Commission, State Public Service Commission, Comptroller and Auditor General; Central Vigilance Commission, Lokpal and Lokayukta, Central Information Commission
6	General Mental Ability
7	General Science, Environment and Information & Communication Technology
8	Daily events of Regional, National and International Importance including Sports

*****

કુલ પ્રશ્નો ૨૦૦

કુલ ગુણ ૨૦૦

માધ્યમ: ગુજરાતી

૧. પ્રત્યક્ષીકરણની પ્રક્રિયાઓ:

પ્રત્યક્ષીકરણના અભ્યાસના દ્રષ્ટિબિંદુઓ: સમષ્ટિવાદી તથા શારીરિક દ્રષ્ટિબિંદુ પ્રત્યક્ષીકરણમાં સંગઠન : સમષ્ટિવાદ, આકૃતિ અને ભૂમિકા, સંગઠનના નિયમો
વસ્તુ સાતત્ય : કદ, આકાર અને રંગ સાતત્ય, વસ્તુલક્ષી ભ્રમો, ઊંડાણનું પ્રત્યક્ષીકરણ, ગતિનું પ્રત્યક્ષીકરણ પૂર્વાનુભવ તથા પ્રેરણનું પ્રત્યક્ષીકરણમાં મહત્વ.
સીઝનલ ડીટેક્શન સિક્કાંત, સબ્લીમીનલ પ્રત્યક્ષીકરણ તથા અન્ય પરિબળો, પ્રત્યક્ષીકરણનો માહિતી-પૃથ્થકરણ સિક્કાંત, સંસ્કૃતિ અને પ્રત્યક્ષીકરણ, પ્રત્યક્ષીકરણ શૈલી, પ્રત્યક્ષીકરણના ઇકોલોજીકલ સિક્કાંત.

૨. શિક્ષકક્રિયા:

ચિરપ્રતિષ્ઠિત અભિસંધાન : પદ્ધતિ, વિલક્ષણતા તથા અન્ય પાસાઓ
ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટલ અભિસંધાન : વિલક્ષણતા, પારાડાઈમ અને સૈદ્ધાંતિક પાસાઓ
પ્રતિક્ષેપ : મૂળભૂત પરિવર્ત્યો તથા પત્રકો
શાબ્દિક શિક્ષણ : પદ્ધતિઓ અને સામગ્રી, સંગઠનાત્મક પ્રક્રિયાઓ.
શિક્ષણના સિક્કાંતો : હલ, ટોલમેન, સ્કીનર
શિક્ષણના જ્ઞાનાત્મક સિધ્ધાંતો : લેટન્ટ શિક્ષણ, નિદર્શન શિક્ષણ
વર્તનનું પ્રયોગાત્મક વિશ્લેષણ : બીહેવીયર મોડીફીકેશન, શેપીંગ
ડીસ્કીમીનેશન શિક્ષણ, શિક્ષણની ન્યૂરોફીઝીયોલોજી.

૩. સ્મૃતિ અને વિસ્મૃતિ:

સ્મૃતિની પ્રક્રિયાઓ : સ્થાપન, ધારણા, પુનરાવહન
સ્મૃતિના તબક્કાઓ : સંવેદનાત્મક સ્મૃતિ, તાત્કાલિક સ્મૃતિ, વિલમ્બિત સ્મૃતિ
પ્રસંગાત્મક તથા અભિધાત્મક સ્મૃતિ
વિસ્મૃતિના સિક્કાંતો : ક્રિયાવિક્ષેપ, અનુપયોગ, પુનરાવહન.
સ્મૃતિના નમૂનાઓ : એકટીન્સ તથા શીફીન, કેક તથા લોકહાર્ટ, તુલ્વીગ
અભિધાત્મક સ્મૃતિ : પ્રસંગાત્મક, ટ્રેસ નમૂનો, નેટવર્ક નમૂનો

વિલમ્તિ સ્મૃતિ : પુનરાવહન સંકેતો, ફલેશબલ્બ સ્મૃતિ, સ્મૃતિમાં સંયોજક પદ્ધતિઓ, સાક્ષીની જુબાનીઓ, આત્મકથાકીય સ્મૃતિઓ
સ્મૃતિના જૈવીય પાયાઓ : એન્ગ્રામની શોધ, પીઈટી સ્કેન, તથા સ્મૃતિના જૈવરાસાયણિક પરિબળો
સ્મૃતિ સુધાર : પદ્ધતિઓ.

૪. વિચારણા અને સમસ્યા ઉકેલ:

વિચારણા દ્રષ્ટિબિંદુઓ : સહચાર્યવાદ, સમષ્ટિવાદ, માહિતી-પૃથ્થકરણવાદ

પ્રતિકો બનાવવા : નિયમો તથા વ્યૂહો

તર્ક : નિષ્કર્ષાત્મક તથા અનુમાનાત્મક

સમસ્યા ઉકેલ : પ્રકારો તથા વ્યૂહરચનાઓ

પ્રતિકોનો વિચારણામાં ઉપયોગ

જ્ઞાનાત્મક વ્યૂહો – આલ્ગોરીધમ્સ, હ્યુરીસ્ટીક, કન્વર્જન્ટ તથા ડાયવર્જન્ટ વિચારણા, નિર્ણય પ્રક્રિયા :

સમસ્યા ઉકેલમાં અવરોધો, સર્જનાત્મક વિચારણા અને સમસ્યા ઉકેલ, ભાષા અને વિચારણા.

૫. પ્રેરણા અને આવેગો:

પ્રેરણાનો મૂળભૂત પ્રતિકો : સહજવૃત્તિ, જરૂરિયાત, એરણ, પ્રલોભનો, પ્રેરણાચક્ર

પ્રેરણાના અભ્યાસને લગતા દ્રષ્ટિબિંદુઓ : મનો વિશ્લેષણવાદી, પ્રાણીશાસ્ત્રવાદી, ઉદ્દીપક-

પ્રતિક્રિયાત્મક, જ્ઞાનાત્મક, માનવતાવાદી

શારીરિક પ્રેરણો : ભૂખ, તરસ, ઊંઘ તથા જાતિય

સામાજિક પ્રેરણો : સિક્કિ, સમૂહવૃત્તિ, સ્વીકૃતિ

તલાશાત્મક વર્તન તથા જિજ્ઞાસા

આવેગોના શારીરિક અનુબંધકો

આવેગોના સિદ્ધાંતો : જેમ્સ-લેન્ગ, કેનન-બાડી, શાખટર અને સિંગર

મનોસંઘર્ષો : ઉદ્દગમસ્થાનો તથા પ્રકારો.

પ્રેરણોના તંત્રો તથા જ્ઞાન અંગેના ઐતિહાસિક ઘટકો

પ્રેરણાના જ્ઞાનાત્મક આધારો : આંતરિક પ્રેરણો, એટ્રીબ્યુશન, કોમ્પીટન્સ

પ્રેરણાનું માપન : સમસ્યાઓ તથા તકનીકો

પ્રેરણાના કોસ – કલ્ચરલ દ્રષ્ટિબિંદુઓ : સિધ્ધિ, એગ્રેસન

આવેગના ઘટકો : શારીરિક, અભિવ્યક્તિય, તથા જ્ઞાનાત્મક

આવેગનું મજજાતંત્ર : કેન્દ્રવર્તી તથા પરીઘવર્તી

આવેગનું માપન : શારીરિક, અભિવ્યક્તિય તથા જ્ઞાનાત્મક

આવેગના આધુનિક સિદ્ધાંતો તથા મુખ પરની બાહ્ય અભિવ્યક્તિના ફીડબેકની સિદ્ધાંત કલ્પના

તણાવ અને કોર્પીંગ : તણાવની પ્રતિક્રિયાઓ, તણાવના પરિણામો

૬. માણસની આવડતો:

બુદ્ધિ : શારીરિક , સામાજિક, ઈકો-કલ્ચરલ પરિબલો

બુદ્ધિના સ્વરૂપ વિશેના સિદ્ધાંતો : સ્પીચરમેન, થર્સટન, ગીલફોર્ડ

વ્યક્તિગત અને સામુહિક ભિન્નતાઓ : વ્યાપ તથા કારણો

માણસની આવડતોનું માપન.

બુદ્ધિના સિદ્ધાંતો : કેટેલ, જેન્સન, સ્ટર્નબર્ગ, ગોલમેન

સર્જનાત્મકતા : ટોરેન્સ, ગેટઝેલ, ગીલફોર્ડના દ્રષ્ટિબિંદુઓ

બુદ્ધિ અને સર્જનાત્મકતાનો સબંધ

આવડતો અને સિદ્ધિઓ : આવેગીય બુદ્ધિનું પ્રતિક તથા તેનો હિસ્સો.

૭. વ્યક્તિત્વ:

વ્યક્તિત્વને અસર કરતાં પરિબલો : જૈવીય, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક

વ્યક્તિત્વ અભ્યાસના દ્રષ્ટિબિંદુઓ : મનોવિશ્લેષણવાદ, નૂતન-મનોવિશ્લેષણવાદ, અનુકરણ અને

નિદર્શન, લક્ષણલક્ષી તથા પ્રકારલક્ષી, જ્ઞાનાત્મક

વ્યક્તિત્વ માપન : મનોમાપન અને પ્રક્ષેપણ પદ્ધતિઓ

સ્વપ્રતિક : ઉદ્ભ્રમ તથા વિકાસ.

વ્યક્તિત્વના ચિકિત્સાત્મક તથા વિકાસાત્મક દ્રષ્ટિબિંદુઓ

વ્યક્તિત્વના અસ્તિત્વવાદી તથા માનવવાદી સિદ્ધાંતો : ફ્રેન્કેલ, રોલો મે, માસ્લો, રોજર્સ વ્યક્તિત્વ

માપન: પ્રક્ષેપણીય, મનોમાપક, તથા વર્તનીય માપકો

સ્વનુ મનોવિજ્ઞાન : પૌર્વાત્ય અને પાશ્ચાત્ય દ્રષ્ટિબિંદુઓ, સ્વનું માપન.

૮. સંશોધન પ્રવધિઓ:

સંશોધન સમસ્યાઓ, સિદ્ધાંત કલ્પના, પરિવર્ત્યો તથા તેમનું ઓપરેશનલાઈઝેશન

મનોવૈજ્ઞાનિક સંશોધનના પ્રકારો

મનોવૈજ્ઞાનિક સંશોધનની પ્રવધિઓ : પ્રયોગ પદ્ધતિ, ક્વાસી-પ્રયોગ પદ્ધતિ, વ્યક્તિગત ઇતિહાસ

પદ્ધતિ, ક્ષેત્રનિરીક્ષણ પદ્ધતિ, કોસ-કલ્ચરલ પદ્ધતિ

માહિતી એકત્ર કરવાની પદ્ધતિઓ : બાહ્ય નિરીક્ષણ, મુલાકાત, પ્રશ્નાવલી, કસોટી તથા તુલામાપન,

નોન-પારામેટ્રીક કસોટીઓ.

સંશોધન ડીઝાઈન : અનુબંધક, ફેક્ટોરીય, રેન્ડમાઈઝડ બ્લોક, મેચગૃપ, ક્વાસી – પ્રયોગાત્મક, સમય

સારણી

એનોવા : રેન્ડમાઈઝડ તથા પુનરાવર્તી

અનુબંધન પૃથ્થકરણ : પાર્શિયલ, મલ્ટીપલ તથા રીગ્રેશન

ફેક્ટર એનાલીસીસ : ધારણાઓ, પધ્ધતિઓ, રોટેશન, અર્થઘટન.

૯. માપન અને કસોટીઓ:

કસોટી ઘડતર : સવાલો બનાવવા, સવાલોનું પૃથ્થકરણ કરવું

કસોટી ધોરણાંકન : વિશ્વસનીયતા, પ્રમાણિતતા, ધોરણો

કસોટીના પ્રકારો : બુદ્ધિ, અભિયોગ્યતા, વ્યક્તિત્વ – લક્ષણો તથા ઉદાહરણો

મનોવલણ તુલાઓ તથા અભિરૂચિ કસોટીઓ

શૈક્ષણિક માપન તથા મૂલ્યાંકન.

મનોવૈજ્ઞાનિક તુલાઓ : હેતુ તથા પધ્ધતિઓ

મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીમાં પક્ષપાતના ઉદ્દગમ સ્થાનો, મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીને લગતી નૈતિક સમસ્યાઓ

કસોટીના ધોરણાંકનમાં ફેક્ટર એનાલીસીસનો ઉપયોગ – ઉદાહરણ સાથે.

૧૦. વર્તનના જૈવીક પરિબલો:

ગ્રાહક, ચેષ્ટક, તથા સમાયોજક તંત્રો

મજ્જા પ્રવાહ : ઉદ્દગમ, પ્રવાહ તથા માપન

સંવેદન તંત્ર : દ્રષ્ટિ તથા શ્રવણ

માનવનું મજ્જાતંત્ર : બંધારણ અને કાર્યો.

શારીરિક મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ: લીઝન અને મગજ સંવેદન

ઊંઘ તથા જાગૃતિ : ઊંઘના તબક્કાઓ ઊંઘના રોગો, ઊંઘ તથા જાગૃતિના શારીરિક તંત્રો

ઈન્જેસ્ટીવ વર્તન: તરસા તથા તેના મજ્જાકીય તંત્ર, ભૂખ તથા મજ્જાકીય તંત્ર

રસગ્રંથિઓ : નળીવગરની તથા નળીવાળી (બાહ્યસ્રાવી તથા અંતઃસ્રાવી)

૧૧. આધુનિક સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાનના પ્રવાહો, સામાજિક જ્ઞાન, સામાજિક અસર, સમાજતરફી વર્તન, અસામાજિક વર્તન, પ્રયોજિત સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન : સ્વાસ્થ્ય, પર્યાવરણ તથા કાયદો.

૧૨. વિકાસાત્મક પ્રક્રિયાઓ : સ્વરૂપ, સિદ્ધાંતો તથા આનુસંગિક પ્રતિકો જેવા કે પરિપકવતા , વિકાસમાં જૈવીય, માનસિક, સામાજિક અનુભવોનું મહત્વ, વિકાસના તબક્કાઓ : વિકાસના સિદ્ધાંતો જેવા કે મનોવિશ્લેષણવાદ, વર્તનવાદ, જ્ઞાનાત્મકવાદ, વિકાસના જુદા જુદા ઘટકો : સંવેદક-ચેષ્ટક, જ્ઞાનાત્મક, ભાષાકીય, આવેગીય, સામાજિક, તથા નૈતિક.

૧૩. માનવ વિકાસ અને વ્યક્તિગત ભિન્નતાઓ, પ્રેરણ અને શિક્ષણ, શૈક્ષણિક સિદ્ધિના પરીબલો, શિક્ષણનું સામાજિક મનોવિજ્ઞાન, શિક્ષકની અસરકારકતા, શાળાઓમાં માર્ગદર્શન : જરૂરત, સંસ્થાકીય સેટ-અપ અને તકનીકો, નિદર્શન : પ્રક્રિયાઓ તથા ક્ષેત્રો.

૧૪. ઔદ્યોગિક તથા સંસ્થાકીય મનોવિજ્ઞાનનો વિકાસ, સંસ્થાકીય પસંદગીની પ્રક્રિયાઓ, સંસ્થાકીય તાલીમ પરફોર્મન્સ મૂલ્યાંકન, પ્રેરણો અને કાર્ય, નેતૃત્વ, કાર્યનું વાતાવરણ, સંસ્થાકીય વર્તન : સિદ્ધાંતો, સામાજિકરણ, અસરકારકતા.
૧૫. માનસિક રોગશાસ્ત્ર : પ્રતિકો, વર્ગીકરણ, કારણો, સામાન્ય રોગોનું ચિકિત્સાત્મક નિદાન સાધારણ માનસિક રોગો, મંદબુદ્ધિ, માનસિક સ્વાસ્થ્ય : ઈન્ટરવેન્શન નમૂનાઓ તથા મનોચિકિત્સા પદ્ધતિઓ.

Syllabus for the Preliminary Examination for the recruitment of

Assistant Professor (Psychology), Class-II

Medium : English

1. Perceptual Processes:

Approaches to the Study of Perception: Gestalt and physiological approaches

Perceptual Organization: Gestalt, Figure and Ground, Laws of Organization

Perceptual Constancy: Size, Shape and Brightness, Illusion; Perception, of Depth and Movements

Role of motivation and learning in perception.

Signal detection theory, subliminal perception and related factors, information processing approach to perception, culture and perception, perceptual styles.

Ecological perspective on perception.

2. Learning Process:

Classical conditioning: Procedure, Phenomena and related issues

Instrumental learning: Phenomena, Paradigms and theoretical, issues

Reinforcement: Basic variables and schedules

Verbal learning: Methods and materials, organizational processes

Learning theories: Hull, Tolman, Skinner

Cognitive approaches in learning: Latent learning, observational learning

Experimental analysis of behaviour: Behaviour modification, shaping

Discrimination learning

Neurophysiology of learning

3. Memory and Forgetting:

Memory Processes: Encoding, Storage, Retrieval

Stages of memory: Sensory memory, Short-term Memory (STM) and Long-term Memory (LTM)

Episodic and Semantic memory

Theories of Forgetting: Interference, decay, retrieval

Models of memory: Atkinson and Shiffrin, Craik and Lockhart, Tulving

Semantic memory: Episodic, trace model and network model

Long-term memory: Retrieval cues, flashbulb memory, constructive processes in memory, eyewitness testimony, autobiographical memory

Biological basis of memory: The search for the engram, PET scan, and biochemical factors in memory

Improving memory: Strategies

4. Thinking and Problem Solving:

Theories of thought processes: Associationism, Gestalt

Information processing

Concept formation: Rules and strategies

Reasoning: Deductive and inductive

Problem-solving: Types and strategies

Role of concepts in thinking

Cognitive strategies: Algorithms and heuristics

Convergent *and* divergent thinking Decision-making, impediments to problem-solving

Creative thinking and problem-solving Language and thought

5. Motivation and Emotion:

Basic motivational concepts: Instincts, needs, drives, incentives,

Motivational cycle

Approaches to the study of motivation: Psychoanalytical, ethological, S-R, Cognitive, humanistic

Biological Motives: Hunger, thirst, sleep and sex

Social Motives: Achievement, affiliation, approval

Exploratory behaviour and curiosity

Physiological, correlates of emotions

Theories of emotions: James-Lange, Canon-Bard, Schachter and Singer

Conflicts: Sources and types

Historical Antecedents of motivation from Mechanism to Cognition

Cognitive bases of motivation: Intrinsic motivation, Attribution, Competence

Measurement of motives: Issues and techniques

Cross-cultural, perspectives of motivation: Achievement, Aggression

Components of emotion: Physiological, expressive and cognitive

Neural mechanism of emotion: Central and peripheral, Measurement of emotions:
Physiological, expressive and cognitive measures
Current theories of emotions and facial feedback hypothesis, Stress and coping:
Reactions to stress, outcomes of stress

6. Human Abilities:

Intelligence: Biological, Social, Eco-cultural, determinants Theories of
intelligence: Spearman, Thurston, Guilford Individual and group differences:
Extent and causes,

Measurement of human abilities

Theories of intelligence: Cattell, Jensen, Sternberg Goleman

Creativity: Views of Torrance, Getzels, Guilford

Intelligence and creativity: Relationship

Abilities and achievement: Concept and role of emotional intelligence

7. Personality:

Determinants of personality: Biological and socio-cultural

Approaches to the study of personality: Psychoanalytic, neo-freudian, social
learning, trait and type, cognitive

Personality assessment: Psychometric and projective, tests Self-concept: Origin
and development

Clinical and growth approaches to personality

Existential and humanistic theories of personality: Frank!, Rollo May, Maslow,
Rogers

Personality assessment: Projective, psychometric and behavioural measures

Psychology of self: Western and Eastern perspectives, measurement of self

8. Research Methodology:

Research problems, hypothesis, variables and their operationalization

Types of psychological research

Methods of psychological research: Experimental, Quasi-experimental, case
studies, field studies, and cross-cultural studies

Methods of data collection: Observation, interview, questionnaire, tests and scales, Non-parametric tests

Research designs: Correlational, factorial, randomized block, matched group, quasi-experimental, time series design

ANOVA: Randomized and repeated

Correlational analysis: Partial, multiple and regression analysis

Factor analysis: Assumptions, methods, rotation and interpretation

9. Measurement and Testing:

Test construction: Item writing, item-analysis

Test standardization: Reliability, validity and norms

Types of tests: Intelligence, aptitude, personality—characteristics and important examples

Attitude scales and interest

inventories Educational measurement *and* evaluation

Psychological scaling: Purpose and methods Sources of bias in psychological testing, Ethical issues in psychological testing

Application of factor analysis in standardization of tests—with, important illustrations

10. Biological Basis of Behaviour:

Receptors, effectors and adjuster mechanisms

Neural impulse: Origin, conduction and measurement

Sensory system: Vision *and* Audition

Human nervous system: Structure and functions

Methods of Physiological Psychology: Lesion and Brain Stimulation Sleep and waking: Stages of sleep, Disorders of sleep, and Physiological mechanisms of sleep and waking

Ingestive Behaviour: Drinking and its neural mechanism; hunger and its, neural mechanism

Endocrine system: Chemical and glandular

- 11.** Current trends in Social Psychology, Social cognition, Social influence, Prosocial behaviour, Anti-social behaviour, Applied social psychology: Health, Environment and Law
- 12.** Developmental processes: Nature, Principles and related, concepts—maturity, experience factors in development: Biogenic, Psychogenic and Sociogenic, Stages of Development: Theories of Development: Psychoanalytic, Behaviouristic and cognitive, Various aspects of development: Sensory-motor, cognitive, language, emotional, social and moral
- 13.** Human development and individual differences, Motivation and learning, Factors in educational achievement, Social psychology of education, Teacher effectiveness, Guidance in schools : Needs, organizational set up and techniques, Counselling : Process and areas
- 14.** Development of industrial and organizational psychology, Selection processes in organization, Organizational training, Performance appraisal, Motivation and work, Leadership, Work environment, Organizational behaviour: Theories, socialization, and effectiveness
- 15.** Psychopathology: Concepts, classification and causes; clinical, Diagnostics, Common clinical disorders, Mental retardation, Mental Health: Intervention models and psychotherapies